

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s. r. o., P.**, IČO: X., právne zastúpenému F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnej: **V. U., nar. X., bytom P., o vymoženie sumy 973,25 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Lučenec, pod sp. zn. 14Er/939/2008, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. júna 2012, č. k. 1CoE/251/2012-41, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a .**

Návrh oprávneného na prerušenie konania **z a m i e t a .**

P povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený spísal dňa 6. septembra 2008 pred súdnym exekútorom JUDr. R. K. návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej na vymoženie pohľadávky 29 320,-- Sk s príslušenstvom, a to na základe rozhodcovského rozsudku, vydaného Stálym rozhodcovským súdom, zriadeného S., a. s., K., IČO: X., zo dňa 6. júna 2008, sp. zn. SR 04340/08. Následne súdny exekútor požiadal Okresný súd Lučenec o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora Okresný súd Lučenec poverením č. 5606 061466 * zo dňa 22. októbra 2008.

Okresný súd Lučenec uznesením zo dňa 23. februára 2012, č. k. 14Er/939/2008-19 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil.

Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil v zmysle ust. § 57 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch

a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Okresný súd uznesenie odôvodnil tým, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu pri S., a. s., so sídlom B., sp. zn. SR 04340/08 zo dňa 6. júna 2008. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe Zmluvy o úvere č. 6560614, uzatvorenej medzi oprávneným a povinným dňa 30. novembra 2007. Uviedol, že Všeobecné obchodné podmienky Zmluvy o úvere v bode 17 ustanovili, že všetky spory, ktoré vzniknú medzi zmluvnými stranami, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou S., a. s., so sídlom K.B. alebo pred všeobecným súdom, pričom právo výberu bolo dané žalujúcej zmluvnej strane. Poukázal na to, že v prebiehajúcom konaní exekučný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie aj v dôsledku nejednotného výkladu ustanovení Exekučného poriadku vzťahujúcich sa k rozsahu preskúvacieho oprávnenia súdu vo fáze exekučného konania pred vydaním poverenia. K preskúvaniu materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu prišiel až po vydaní poverenia, a to v zmysle § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoRK“). Exekučný súd uviedol, že základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ust. § 52. Poukázal na § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, v zmysle ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Na posúdenie okolností, či sa jedná o tzv. spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje, ale dôležitá je kauza, t. j. že sa jedná o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Exekučný súd ďalej uviedol, že z povahy zmluvných strán, predmetu podnikateľskej činnosti oprávneného a v konečnom dôsledku aj z obsahu zmluvy je zrejmé, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, a teda o vzťah medzi spotrebiteľom na jednej strane a dodávateľom na strane druhej v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Exekučný súd poukázal aj na Smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica Rady 93/13/EHS“) a to čl. 6 ods. 1, čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, ako aj na Prílohu Smernice Rady 93/13/EHS. Poukázal ja na rozhodnutie Súdneho dvora Oceáno

Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98. Ďalej uviedol, že rozhodcovská doložka v zmluve o úvere nie je dojednaná individuálne, čo vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru ako súčasť formulárovej zmluvy o úvere. Spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná, formálne napĺňa podmienku uvedenú v Prílohe ku Smernici Rady 93/13/EHS písm. q/ bodu 1 v tom význame, že rozhodcovské konanie nebolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy. Avšak z povahy samotnej zmluvy o úvere je zrejmé, že subjektom, ktorý bude mať v konečnom dôsledku právo voľby medzi rozhodcovským alebo civilným súdom bude takmer vždy veriteľ, nakoľko miera jeho práv voči druhej zmluvnej strane v súvislosti s mierou povinnosti dlžníka, zabezpečuje takmer úplnú dominanciu v tomto zmluvnom vzťahu a minimalizuje dôvody na podanie žaloby zo strany dlžníka. Takto koncipovanou rozhodcovskou doložkou napriek jej formálnemu zneniu reálne dochádza k narušeniu Smernicou Rady 93/13/EHS sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to samozrejme v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy, obsahom ktorej je aj táto doložka, reálne vopred vzdáva práva na účinnú procesnú obranu, čo je v demokratickom zriadení a v podmienkach právneho štátu neprijateľným javom. Exekučný súd mal za to, že rozhodcovská doložka v zmluve o úvere bola v čase jej uzatvárania neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v čase uzatvárania zmluvy. Rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom bol exekučný titul, sa teda uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zmluvných strán a rozhodcovský rozsudok, vydaný v takomto konaní, nemôže byť riadnym exekučným titulom na vykonanie exekúcie. V dôsledku toho, exekučný súd považoval exekučný titul za materiálne nevykonateľný a absenciu tejto jeho vlastnosti za neodstrániteľnú prekážku, brániacu vo výkone exekúcie, preto podľa § 57 ods. 1 písm. g/ exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zároveň ju zastavil.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením zo dňa 11. júna 2012, č. 1CoE/251/2012-41 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení, na ktoré poukazuje. Okresný súd správne

zistil, že z povahy zmluvných strán (podnikateľ vs. fyzická osoba nepodnikateľ), predmetu podnikateľskej činnosti veriteľa a v konečnom dôsledku aj z obsahu zmluvy, že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere. K uvedenému záveru dospel prvostupňový súd na základe dostatočne zisteného stavu veci a napadnuté uznesenie v tomto smere riadne odôvodnil.

K námietke oprávneného, že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, odvolací súd uviedol, že každé rozhodnutie, aj iný titul, ktorého exekúcia sa navrhuje, musí súd podrobiť skúmaniu. Najmä posudzuje, či je exekučný titul vydaný oprávneným orgánom na jeho vydanie, či je materiálne a formálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný vecne legitimovaní. Je pravdou tvrdenie oprávneného v odvolaní, že súd pred udelením poverenia na vykonanie exekúcie posudzuje podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súladnosť exekučného titulu so zákonom. Súd má povinnosť počas celého exekučného konania, t. j. v každom štádiu konania prihliadať na to, a to jednak na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu, či sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu a v prípade zistenia tohto nedostatku, ktorý je potrebný považovať za neodstrániteľnú prekážku v konaní, je potrebné exekúciu zastaviť. Ak súd v štádiu posudzovania žiadosti o udelenie poverenia nezistí dôvod pre zamietnutie žiadosti v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, pre rozpor exekučného titulu so zákonom, neznamená to, že by v ďalšom priebehu exekučného konania nemohol súd dospieť k záveru o takomto rozpore, vyústiacom v nutnosť zastavenia exekúcie pre jej neprípustnosť. Vydanie poverenia nepredstavuje „res iudicata“ pre ďalší postup exekučného súdu, pretože ust. § 57 § 58 Exekučného poriadku by stratili akékoľvek opodstatnenie.

K ďalšej námietke oprávneného, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odvolací súd poukázal na ust. 58 ods. 1 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu, na ktorý správne poukázal aj exekučný súd vo svojom rozhodnutí. V danom návrhu na začatie konania, ako to tvrdí oprávnený vo svojom odvolaní, nebol potrebný, nakoľko exekučný súd konal ex offa bez návrhu tak, ako mu to umožňuje zákon.

Smernica Rady 93/13/EHS bola prebratá do nášho právneho poriadku zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník. Avšak na základe zásady nepriameho účinku je táto Smernica záväzná pre Slovenskú republiku, a treba ju používať ako

interpretačné pravidlo k ustanoveniam vnútroštátneho právneho poriadku, ktoré upravujú spotrebiteľské právne vzťahy. Uvedené je významné najmä pri nepresnom, resp. neúplnom prevzatí Smernice Rady 93/13/EHS do vnútroštátneho právneho poriadku. Príloha Smernice Rady 93/13/EHS obsahuje indikatívny zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé. Medzi nimi sa bod 1 písm. q/ týka podmienok, ktorých cieľom alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladaniu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah malo spočívať na inej zmluvnej strane.

Odvolačí súd sa plne stotožňuje aj so záverom exekučného súdu ohľadom konštatovania neprijateľnosti rozhodcovskej doložky, nakoľko vzhľadom na okolnosti jej uzavretia a obsah jej znenia reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to v neprospech spotrebiteľa. K tvrdeniu oprávneného, že v danom prípade sa zmluvné strany dohodli na alternatívne určenej právomoci súdu na riešenie sporov a spotrebiteľ sa mohol s ochranou svojich práv obrátiť na všeobecný súd prostredníctvom žaloby, teda možnosť voľby účastníkmi dojednaná bola, odvolací súd dodal, že rozhodcovská doložka v podstate znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom v prípade, ak by dodávateľ podal žalobu na rozhodcovskom súde. Spotrebiteľ sa musel podrobiť všetkým Všeobecným obchodným podmienkam, vrátane rozhodcovského konania. O neprijateľnú doložku, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ nešiel spory výlučne v rozhodcovskom konaní, ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa a spotrebiteľ by bol v takom prípade nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Právna veda na tento problém reaguje Kristiánom Csachom: „z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu „vnúti“ štandardná zmluvná klauzula alebo dodávateľ svojim konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľskoprávnej ochrany pred štandardnými zmluvami“.

Ako už bolo vyššie uvedené je zrejmé, že reálne dochádza k narušeniu Smernicou Rady 93/13/EHS sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to samozrejme v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy, obsahom ktorej je aj takáto rozhodcovská doložka, reálne vopred vzdáva práva na účinnú procesnú obranu, čo je v podmienkach právneho štátu nežiaducim javom. Spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná, napĺňa podmienku uvedenú v písmene q/ bodu 1 Prílohy Smernice Rady 93/11/EHS v tom význame, že rozhodcovské konanie bolo dojednané za určitých okolností ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy, čo je neprijateľné. Uvedené dokazuje i množstvo exekučných vecí s obdobným skutkovým základom vedených na tunajšom súde, kde exekúcie s totožným oprávneným sú vykonávané na základe exekučného titulu, ktorým sú takmer výlučne rozhodcovské rozsudky.

Slovenská republika svoj záväzok voči Európskej únii poskytnúť spotrebiteľovi zvýšenú ochranu vzhľadom na jeho postavenie v spotrebiteľských vzťahoch si plní prostredníctvom viacerých zákonov, medzi inými Občianskym zákonníkom, kde v § 53 ods. 4 zakotvuje, že neprijateľné podmienky, upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, ale aj ZoRK, v ktorom ukladá exekučnému súdu aj v štádiu už prebiehajúceho exekučného konania skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom a po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, exekúciu zastaviť. Skúmaniu povahy obsahu rozhodcovského rozsudku ovšem musí predchádzať prieskum právomoci rozhodcovského súdu, ktorá sa zakladá rozhodcovskou zmluvou. Ak je totiž rozhodcovská zmluva neplatná, potom rozhodcovský rozsudok, vydaný v rozhodcovskom konaní rozhodcovským súdom, ktorý odvodzoval svoju právomoc z neplatnej rozhodcovskej doložky, nie je materiálne vykonateľným exekučným titulom. Táto skutočnosť sama osebe je dôvodom na zastavenie exekúcie, ktorá začala na základe takéhoto exekučného titulu trpiaceho neodstrániteľnou vadou, pre ktorú v exekúcii ďalej nemožno pokračovať.

Tvrdenie oprávneného, že v predmetnej zmluve o úvere nemusela byť ako podstatná náležitosť dohodnutá o.i. aj ročná percentuálna miera nákladov, tak ako to nesprávne uvádza v odôvodnení prvostupňový súd a taktiež tvrdenie oprávneného o nesprávnom posúdení neprimeranosti úrokov z omeškania, považoval odvolací súd za irelevantné, nakoľko nesúvisí s textom odôvodnenia rozhodnutia exekučného súdu.

Odvolací súd na záver uviedol, že ďalšie námietky oprávneného nemali takú povahu, že by boli relevantné privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd oprel svoje rozhodnutie o dnes už ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky. Záver súdov o neprípustnosti exekúcie v obdobných veciach (bez zmeny právneho prostredia — právnej úpravy, judikatúry) nemôže zvrátiť nová argumentácia, podľa ktorej by exekúcia mala byť prípustná, pretože čo i len jeden súdmi uznaný dôvod neprípustnosti exekúcie spôsobuje, že exekúciu už nemožno vykonať. Ak teda súdy už dali odpoveď, prečo (na základe akých dôvodov) je exekúcia neprípustná, pričom tieto dôvody neprípustnosti stále existujú aj v prejednávanej veci, nové argumenty „prípustnosti“ exekúcie sú pre rozhodovanie bezvýznamné. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje tiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgidias vs. Grécko z 29.5.1997, Higgins vs. Francúzsko z 19. februára 1998). Za podstatné pre rozhodnutie odvolací súd považoval tie argumenty, ktoré už boli predmetom posudzovania súdov a výsledkom ktorého bolo konštatovanie o neprípustnosti exekúcie, pričom tieto závery si osvojil a poukázal na ne. Preto sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobnejšie nevenoval všetkým odvolacím dôvodom.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- c) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.),
- d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- e) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),

- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Oprávnený ďalej uviedol, že z dôvodu krátkosti času a hrozby uplynutia lehoty na podanie dovolania podal dovolanie zo všetkých zákonom prípustných dôvodov dovolania, pričom napadnuté uznesenie napadá v celom rozsahu. Vo vzťahu k jednotlivým dôvodom dovolania, oprávnený poukázal na argumentáciu použiteľnú vo vzťahu k dovolacím dôvodom, ktorá je uvedená v podanom odvolaní. Zároveň uviedol, že v krátkom čase súdu predloží doplňujúcu právnu argumentáciu k jednotlivým dovolacím dôvodom.

Podaním, doručeným na súd prvého stupňa 16. októbra 2012, oprávnený bližšie špecifikoval a doplnil dôvody dovolania. Oprávnený má za to, že odvolací súd sa odvoláva na nekonkrétne ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS a vnútroštátne právne normy, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Takéto posúdenie trpí aj základnými vadami svojej nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti a z tohto dôvodu porušuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy. Podľa názoru oprávneného, tvrdenia súdu (rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode spotrebiteľa; spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov, ktoré uzavretie rozhodcovskej doložky v takomto znení spôsobí, a preto od neho nemožno vzhľadom na jeho úroveň informovanosti a jeho vyjednávaciu silu spravodlivo požadovať, aby porozumel jeho významu) nie sú akokoľvek zdôvodnené a preukázané a rovnako aj tvrdenie (žaloby, ktorých cieľom je uspokojovanie nárokov z úverových zmlúv podáva v zásade len veriteľ z úverového vzťahu na ním zvolený rozhodcovský súd) predstavuje ničím nepreukázanú domnienku súdu, ktorá nemá základ v právnych či skutkových súvislostiach.

Ďalej oprávnený namieta, že súdy sa vôbec vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s judikatúrou Súdneho dvora a zároveň nezdôvodnili, prečo považujú rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere.

Oprávnený má za to, že v danom prípade je nutné požiadať najmä o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie.

Oprávnený preto žiada, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil označené uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu žiada, aby mu bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Taktiež navrhuje, aby súd na základe § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ prerušil konanie a Súdnemu dvoru Európskej Únie na základe čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie predložil prejudiciálne otázky v znení uvedenom v dovolaní. Oprávnený ďalej navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 11. júna 2012, sp. zn. 1CoE/251/2012.

K podanému dovolaniu oprávneného sa vyjadrila povinná. Vo svojom vyjadrení vyslovila nespokojnosť s postupmi súdneho exekútora JUDr. R. K., ako aj s postupmi spoločnosti P., s. r. o.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania v zmysle § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak

a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa,

b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,

c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu.

V predmetnej veci odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 2 písm. b/ a c/. Rovnako na danú vec nemožno aplikovať ani prípady upravené v § 239 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na uvedené, prípustnosť dovolania v zmysle § 239 O. s. p. nie je proti napadnutému uzneseniu daná.

Vzhľadom na obsah dovolania, ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd, uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), zaoberal sa odvolací súd otázkou, či konanie netrpí niektorou z nich. V zmysle § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Oprávnený vo svojom dovolaní uviedol, že v konaní došlo k vadám, uvedeným v ust. § 237 písm. a/, d/, e/ a f/, ktorými odôvodňoval prípustnosť dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z oprávneným uvedených procesných väd. Oprávnený vady v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. nenamietal a tieto nezistil ani Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Oprávnený namietal, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p.

Právomoc súdu je upravená v ust § 7 a § 8 O. s. p. Z tohto ustanovenia vyplýva, že v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O. s. p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 2 O. s. p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

Nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľnou podmienkou konania, ktorá má za následok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

Najvyšší súd Slovenskej republiky má za to, že súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci. Napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona, napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku.

Vzhľadom na uvedené, námietka oprávneného o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p. nie je dôvodná.

Oprávnený ďalej namietal, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. d/ O. s. p., t. j., že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Ustanovenie § 159 ods. 3 O. s. p. ustanovuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej teda bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, bola znovu prejednávaná. V zmysle tohto zákonného ustanovenia ide o rovnakú (tú istú) vec vtedy, ak ide v novom konaní o ten istý nárok alebo stav, v ktorom bolo už právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka toho istého predmetu konania a tých istých účastníkov. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, t. j. o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako bol skutok, ktorý bol predmetom konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď bol skutok súdom posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je samo osebe významné, ako majú tí istí účastníci v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie (napr. ak v jednom konaní vystupujú ako žalovaní a v druhom ako žalobcovia). Tých istých účastníkov sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia (z dôvodu singulárnej alebo univerzálnej sukcesie) účastníkov, ktorí sú (boli) účastníkmi už skončeného konania.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade konaniu v exekučnej veci oprávneného: P., s. r. o., B., Pribinova 25, IČO: X., zastúpeného: F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnej: V. U., nar. X., bytom P., o vymoženie sumy 973,25 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Lučenec, pod sp. zn. 14Er/939/2008, na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S., a. s., zo dňa 6. júna 2008, sp. zn. SR 04340/08, nepredchádzalo žiadne iné konanie na exekučnom súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k tomu dodáva, že vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím, ktorým sa dané konanie končí. Vydaním takéhoto rozhodnutia nejde o prekážku veci rozsúdenej. Ako je z vyššie uvedeného zrejmé, v danej veci nebolo

s konečnou platnosťou rozhodnuté a vo veci nepredchádzalo žiadne iné konanie. Súd je povinný skúmať exekučný titul v rovnakom rozsahu počas celého exekučného konania ako pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, teda aj po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie. V prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť.

Vzhľadom na uvedené, konanie nie je zaťažené oprávneným namietanou vadou uvedenou v ust. § 237 písm. d/ O. s. p.

Ďalej je oprávnený toho názoru, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v ust. § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný.

Občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou a začína sa na návrh. Bez návrhu možno začať konanie vo veciach uvedených v ust. § 81 ods. 1 a 2 O. s. p.. Ak nebol podaný návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Ak takéto konanie napriek tomu prebieha, treba ho v ktoromkoľvek štádiu konania zastaviť.

Exekučný súd v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tzn., že v danej veci bol návrh na začatie exekučného konania podaný. V zmysle ust. § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak exekúciu súd vyhlási za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať. V zmysle § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví na návrh alebo aj bez návrhu.

Námietka oprávneného o existencii vady uvedenej v ust. § 237 písm. e/ O. s. p. nie je preto opodstatnená.

Oprávnený v dovolaní tiež namietal, že odvolací súd svojím postupom oprávnenému ako účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Odnatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že exekučný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám, kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p., § 167 ods. 2 O. s. p. a § 211 O. s. p.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, ktoré oprávneným predložené listiny preskúmal a s akými skutkovými závermi, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávanú vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o nespôsobilosti exekučného titulu, a následné zastavenie exekúcie zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávneného.

Oprávnený v podaní, doručenom na súd prvého stupňa 16. októbra 2012 navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a požiadal Súdny dvor Európskej únie a na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o výklad písm. q/ ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS a čl. 17 a čl. 47

Charty základných práv EÚ a predložil prejudiciálne otázky, ktorých znenie v podanom dovolaní špecifikoval.

K tejto námietke Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ukladá súdu povinnosť prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru, že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

V prejednávanej veci bolo sporné, resp. oprávnený namietal, či exekučný súd je oprávnený skúmať platnosť rozhodcovskej doložky, uzavretej medzi účastníkmi a či predmetná rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou. Posúdenie predmetnej námietky oprávneného a jej vyriešenie patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho výkladu (rozhodnutia) Súdneho dvora EÚ. Z obsahu spisu vyplýva, že sudy priamo neaplikovali normy komunitárneho práva, keďže na danú vec sa vzťahujú právne normy platné na území Slovenskej republiky, do ktorých bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Otázka výkladu komunitárneho práva nebola pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, vzhľadom na dostatočnú úpravu predmetnej veci v Slovenskej republike. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, kde dovolací súd k rovnakým záverom v otázke prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. dospel aj vo veciach 3Cdo/108/2012, 3Cdo/33/2012, 3Cdo/118/2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v danej veci nie je dôvod na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a návrh oprávneného preto zamietol.

Oprávnený v dovolaní ďalej tvrdil, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

K námietke oprávneného ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ust § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia oprávneného boli opodstatnené, mohli mať za následok nanajvyš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p., ani z ustanovenia § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie oprávneného odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p.

v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnej v zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnej nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. apríla 2013

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová